

25.95x36.88	1/2	8 עמוד	מַעְרִיב - הַבּוֹקֵר	16/04/2018	63140133-1
אוניברסיטת בר איל - 80039					

הילדים של כולנו מפריכים מיתוסים ברשת

"חכמת המונים" במבחן העובדות

מיתוסים במבחן

חרדים לילדים

תגובה לסרטון שעלה בדף הפייסבוק של עמותת "אור ירוק", עוררה דיון בשאלה האם הורים חרדים משגיחים על ילדיהם בכביש פחות מהורים חילונים? כרגיל לסערות רשת, רוב התגובות היו אמוציונליות. לפיכך יצאנו לברר את העובדות // אופיר שמיר

חרדים דאגה רבה באשר לבטיחות בדרכים והנחלת כללי בטיחות כהולכי רגל לילדיהם. עם זאת, מהראיונות עלה כי בפני ההורים עומדים קשיים רבים (למשל חוסר היכולת לחגור את כל הילדים). בנוסף, בדיקה ביישובים חרדים העלתה כי רק בדרך לרבע מבתי הספר לא נמצאו סיכונים בעת חציית כבישים סמוכים. כמו כן נקבע שלרוב בתי הספר אינן תשתית סביבתית המתאימה להגעה ברגל של התלמידים. עיקרי המסקנות של אותו המחקר היו שיש להגביר את המודעות בקרב הילדים לבטיחות בדרכים, שיפור התשתיות ביישובים החרדים ושיפור ההשגחה סביב מוסדות החינוך בשעות ההגעה ללימודים והפיזור.

הסברה או תשתיות?

יניב עקב, סמנכ"ל עמותת "אור ירוק": "לכל הורה אכפת מהילדים שלו. אצל החרדים, בדיוק כמו אצל החילונים, קיים הרצון לשמור על הילדים. בחברה החרדית מתקיימים שיעורי זה"ב שונים מהשיעורים בחברה החילונית, על מנת שיתאימו להם. השאלה שצריכה להישאל היא

גבוהים ניתן למצוא גם בערים חילוניות מסוימות כגון חולון, נתניה ואחרות. בערים החרדיות הקטנות יותר, מספר הילדים הנפגעים אינו חריג ביחס לערים אחרות.

רחובות אדומים

בעמותת "אור ירוק" פרסמו דו"ח המציג 325 "רחובות אדומים" בישראל, בהם מתרחשות מעל שלוש תאונות דרכים בשנה. בכל עיר בה קיים מספר גבוה של ילדים נפגעים, יש גם מספר גבוה של "רחובות אדומים": בנתניה ובכני ברק יש בסך הכל 12 רחובות אדומים, בחולון 19. תאונות רבות ברחובות אלו, מעידות על בעייתיות נקודתית שיש לטפל בה שקשורה הן לתשתיות והן לאכיפה והסברה, ולא-דווקא לאופי האוכלוסייה והמגזר אליו היא משתייכת.

הדו"ח האחרון של ארגון "בטרם" אודות היפגעות ילדים בחברה החרדית, נערך בשנת 2011, ולכן קשה להתייחס לנתוניו כמייצגים את המציאות ב-2018 כהווייתה. בראיונות עם הורים שערכה ד"ר אורית טאובמן בן-ארי מבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר-אילן, הביעו הורים

בדו"ח ארגון "בטרם" נקבע כי הסיכון לתמותה של ילדים חרדים גבוה פי 2 בהשוואה ליישובים היהודים האחרים. באותו הדו"ח נקבע כי הסיבה השכיחה ביותר למוות ילדים מכלל המגזרים בישראל היא תאונות הדרכים.

השנים 2015-2017 נפגעו בתאונות דרכים בתחומי בני ברק (בממוצע) 1.1 בני אדם לכל אלף תושבים, מה שמציב אותה דווקא במקום נמוך מבין הערים הגדולות. הנתונים נמוכים אף יותר בערים חרדיות אחרות: 0.4 בבית"ר עילית ו 0.3 כמודיעין עילית. באשר לכמות הילדים הנפגעים בערים החרדיות, לפי נתוני הלמ"ס, בשנת 2016 ובשנים לפנייה אמנם כלטה בני ברק במספר גבוה של ילדים שנפגעו בתאונות דרכים, אך מספרים

סרטון שעלה בעמוד הפייסבוק של עמותת "אור ירוק" לפני שלושה שבועות, נראית תינוקת זוחלת על הכביש, כאשר בסמוך אליה עוברות מכוניות. בסופו של הסרטון נראית אישה חרדית רצה לעבר התינוקת, תוך שהצלם צועק לעברה "לא הספקת להגיע אליה? יימח שמכם ויאבד זכרכם". בפוסט עצמו, תהו בעמותת "אור ירוק" מדוע לא טרחה הצלם להוריד את הילדה מהכביש.

אחד המגיבים לסרטון כתב: "תגידו לי אתם רציניים? יצא לכם פעם להיות בתוך שכונה חרדית? לא ברור לכם שאלה הם תמונות שגרה שם? אני עובד עם החרדים לא מעט וכמעט כל יום אני עד לאיך הם "שומרים" על הילדים שלהם. צלם היה צריך להציל כל ילד כזה? אז הוא צריך לקחת את זה כ-FULL TIME JOB. זאת ברירה טבעית ואשמה של מי שמביא לעולם יותר ילדים ממה שהוא יכול לדאוג להם" התגובה זכתה ללא מעט "לייקים" שמעידים על כך שגם גולשים אחרים מסכימים לעובדות-לכאורה כפי שהם מוצגות בה, אך גם לתגובות הריפות שגיננו את המפרסם. גם אם לא מדובר בשנאת-חרדים אלא בתגובה לאירוע נתון, ברור שהכותב לא היה מייחס חשיבות לזהות האישה בסרטון אם לא הייתה לבושה בלבוש חרדי, והיה מפנה את חיצו הביקורת גם אל הצלם.

אם כך, האם "העובדה" לפיה ילדים חרדים מועדים יותר לפגיעה בתאונות דרכים היא נכונה?

מצד אחד, היא אינה תלושה מהמציאות: בדו"ח ארגון "בטרם" נקבע כי הסיכון לתמותה של ילדים חרדים בגילאי 0-4 ובגילאי 17-15 גבוה פי 2 בהשוואה ליישובים היהודים האחרים. באותו הדו"ח נקבע כי הסיבה השכיחה ביותר למוות ילדים מכלל המגזרים בישראל היא תאונות הדרכים. או האם להורים החרדים לא אכפת מחיי הילדים שלהם, כפי שעולה מהתגובות? מצד שני, על פי נתוני עמותת "אור ירוק", בין

תגידו לי אתם רציניים? יצא לכם פעם להיות בתוך שכונה חרדית? לא ברור לכם שאלה הם תמונות שגרה שם? אני עובד עם חרדים לא מעט וכמעט כל יום אני עד לאיך הם "שומרים" על הילדים שלהם. צלם היה צריך להציל כל ילד כזה? אז הוא צריך לקחת את זה כ-full time job. זאת ברירה טבעית ואשמה של מי שמביא לעולם יותר ילדים ממה שהוא יכול לדאוג להם.

לייק · השב · 1 שב'

16 תשובות

25.79x13.77	2/2	9	עמוד	הבוקר	16/04/2018	63140134-2
אוניברסיטת בר איל - 80039						

יש כריות שאתה לא רוצה להסב עליהן...

צילום: הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

קודם כל מה התשתיות בשכונות האלה? יתכן שבעקבות תשתיות פחות טובות, ילדים נאלצים להסתובב ברחובות במקומות פחות בטוחים. בנוסף, צריך לשים לב שבערים החדריות נראה באופן טבעי מספר גבוה של ילדים מאשר בערים לא חדריות".

גם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מתאימה את פעילותה במגזר החרדי לאופיו המיוחד של ציבור זה. מוריה מלכה, דוברת הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: "יש ערים חדריות חדשות עם תשתית מעולה ועדיין ישנן בהן תאונות. נציין גם כי על פי ניתוח כל תאונה אנו יודעים שאין חריגות בהיפגעות בכל הקשור בבטיחות בדרכים. הטענה לפיה הורים חרדים לא שומרים על ילדיהם ובעקבות כך הם נפגעים, היא אינה נכונה: להורים בחברה החרדית אכפת מילדיהם בדיוק כפי שלשאר ההורים החילוניים. ההבדל המהותי הוא אופייה של החברה החרדית, שהיא חברה סגורה יותר, פחות נגישה ופתוחה להסברה ולכן הם נחשפים פחות לדרגשי הבטיחות ולחינוך לבטיחות בדרכים. לכן הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים עוסקת בהסברה למגזר החרדי, משתמשת בפלטפורמות הפרסום החדריות, כגון הפשקווילים ותחנות הרדיו הייעודיות, ומתמקדת בפרסום במועדים כגון החגים והחופש הגדול בהם המגזר הדתי נמצא בחופש. המטרה היא להפגיש אותם מגיל צעיר בנושא הבטיחות בדרכים, אליו ילד חילוני נחשף יותר. הסברה בסיסית שילד חילוני מקבל לא משתווה לזו של ילד חרדי, ולכן המודעות לסכנות הטמונות בבטיחות בתור משתמשי דרך, לוקה בחסר".

חלק מפעולות ההסברה האלו ניתן לראות באתר הרשות, כגון דיסק "ונשמרתם" המיועד לילדים חרדים או בפרסומת "יש כריות שאתה לא רוצה להסב עליהן".

למרות תשובת הרשות הלאומית שמתייחסת להיבטי ההסברה ולא לתשתית, הנתונים מצביעים בבירור על כך שבערים החדריות החדשות יותר, כמות הנפגעים נמוכה לעומת בני ברק.

ארז קיטה, מנכ"ל עמותת אור ירוק: "המדינה צריכה להשקיע בחברה החרדית, תוך התחשבות במאפיינים הייחודיים של המגזר: ריבוי יחסי של ילדים וריבוי הולכי רגל. יש לשים דגש על שיפור תשתיות הכביש באזורים עם ריבוי ילדים וקשישים וכן להשקיע בהסברה ובחינוך לבטיחות בדרכים החל מגיל צעיר".

בשנים האחרונות מסתמנת מגמת ירידה במספר התאונות בערים החדריות וכמובן שיש לזכור שמספר נפגעים גבוה בתאונות דרכים, הן של ילדים והן של מבוגרים, הוא לא מאפיין ייחודי אך ורק לחברה החרדית.

הכותב הוא סטודנט בחטיבה לתקשורת פוליטית בבית הספר לממשל וחברה באקדמית תל אביב-יפו.